

Megjelenik e lap mindennap,
pénteket kivéve.

Előfizetési ár:
Helyben a hátralévő szüneti folyamra 2 frt. 50 kr.
Vidékre 3 " — "
Helyben egy óra 1 " oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogad-
tatnak: kétszer hasábozott sorért
6 tíjr., ismétléseknél 3 tíjr.
Kibérlési díj minden hirdetésnél 50 tíjr.

Vázolatok Lengyelországból.

A lengyel vig nép.

Varsó, októberben, 1858. A családi élet Lengyelországban a felsőbb rendűeknél bizonyára kellemesnek nevezhető e némely derült napot és estét gyönyörrel töltöttem el ott. A lengyel házában rendkívül mivelt és barátságos gazda, nem különben a ház asszonya is, noha a németekkel szemben előítéletekkel küzd és tartózkodó. A társalgás nagyon élénk, gyakran különböző nyelveken foly, mi mellett azonban a francia uralkodó marad. A politikára örömet és könnyen térnek át és aztán mindenfelé gyakran mesés sületlenséget hallunk kitalálni, melyet nyugalonmal kell eltűntünk, ha nem akarunk Lengyelország ellenségének tekintetni. Az ebédek gyakran a magok nemükben jelesek, mert a lengyel sokat tart a jó konyhára és nagyon ügyes szakácsokkal bír; de némely eledetek oly sajátosságok és oly igen különbözők az idegen koszt-

tól, hogy hosszú idő és gyakori ízlelés kívántatik arra, hogy megszokjuk és inyünkre legyen. Rendszeren sok és erős magyar bort isznak és csak akkor mutatja a lengyel, hogy természeténél fogva nagyon hajlandó a szívélyességre, mert átkarol és szívéhez szorít akkor mindent, a mi keze ügyében esik. Általában a lengyel savanyu ételeket szeret és némelyek ezekből egészen szívesek, mint a bascz nevezetű savanyu tépa leves, a kupizniak bigoez; utóbbi egy készítmény különböző hús és savanyu káposztából, mely csak kétszeri fölmelegítés után lenne egészen jó.

Mihelyt néhány fiatal ember van a társaságban, azonnal elkezdődik mindig este a táncz, melyhez ha egy mazurek vagy krakoviak jön elő, örömet csatlakoznak az öregebb urak is, és ha azt — ha lehet — még frisebben és jobban eljárják, mint az ifju urak. Minden részrehajlatlan meg fogja adni a lengyeleknek, hogy kellemmel és mesterileg tánczolnak. Hanem ezt ők is tudják s hiuk és lüszkék arra. Sok szép embert és különösen sok jó növésűt lehet találni a

lengyelek között, gyakorlattan a mozgásokban, egyenesen a járásban, szép fogak, haj és szakállal, gyakran azonban kised szemekkel és utálatos orrokkal. A lengyel delnők gyakran nagyon szépek, de virágkoruk hamar elmúlik, a kedves, a leányias is hibázik náluk; tekintetök éles és merész. A reggeli toiletteben soha sem szabad őket meglepni, miután ez minden illusiot elűz. *) Toilettejökre igen sok időt és pénzt fordítanak, hanem rendkívül izlésteljesen is jelennek meg. A más foglalkozásokkal a konyha és ház számára, sőt a kézimunkákkal is keveset vagy éppen semmit nem bajlódnak. Soha sem láthatunk náluk kötött harisznyát a ruhaszárító kötelen, de gyakran nagyon elszaggatott szőtt harisznyákat, és zsinógot szalag helyett a ruhákon. Equipage és livreére a lengyel keveset költ; egy bricska-szalma-üléssel és két jó futó ló krakkói szerzővel, elég neki. A delnők szolgálatára ellenben mindig a pompás négyfogatu üveges kocsik áll készen, legalább egy inással hátul a lépcsőn. Az inások gyakran tréfásan vannak öltöztetve. Szabályos öszhangzást ritkán találhatni az equipagenál a szín és vasutatban. Noha többnyire nagyon veszélyes a szélesen készített kareta-kocsival a szűk, megrongált utakon haladni, az urnő mégis soha nem fog másként szekerezni. A lakház, mely kívülről mindig nagyon igénytelennek mutatkozik és rendszeren fából van építve, belől sokszor nagyon költségesen van butorozva és általában szép parquet padozatokat lehet találni. Az asztalon igen sok antik foglalkozás ezüstnemű pompázik; a bort nagy billikomokba töltögetik, melyek hatalmas öblükben rendszeren egy egész üteget tartalmazva, sorban körüljárnak és a ház asszonya jóléteért kiűritendők. A zongorajátékra a fiatal delnők sok időt fordítanak és rendszeren asztal után rendkívül súlyos előadással ktnóztatunk, melyhez a mindig rossz hangolt zongora maga részéről derekasan hozzájárul.

Lengyelországban nem a születési, hanem a névnapokat ünneplik és a ház minden barátja hivatlanul megjelenik a köszöntésre. Ily alkalmaknál nagyon vigan foly a dolog s gyakran csak a legközelebbi reggel választja el a társaságot.

Minden eljegyzés inkább mint üzleti tár-

*) Milyen az öltözet, olyan az egész tartás is. Egy lengyel nő, a ki hosszabb időig élt egy német családban, egy napon ssodálkozását fejezte ki a háziasszonynak a felett, hogy ő mindig ugyanaz és magához hasonló marad, társaságban, miként otthon. Nekünk — vélte ő — két modorunk van, egyik a ház, másik a salon számára.

gyaltatik, mi mellett mindkét félnek legelőbb az enyim és tiéd felett kell világosan nyilatkoznai.

Rendszeren a menyasszony készpénzben viszi vagyonát a házasságba, vagy egy meghatározott földdarab biztos zálogilag nevére iratik. Igen szép szokás Lengyelországban a swintsane az első husvétnapon. A hét héti böjt után husvét előtt a sütemény, tojás és húsfélék itt tömegben és teljes díszben felállítatnak és a lelkésztől bészenteltetnek, melynél a főtt sonka és habának (tálbafött) sem szabad hiányzani. A belévágásra csak az isteniszolgálat után vezényelnek. A háziasszony minden vendéget a legilledelemsebben fogad és egy darabka tojásban részelteti. Gyakran ez ünnepnél nagy tékozlás üzetik, mivel a nők erősen vetélkednek: kiterítette a legnagyobb és legszebb asztalt? Egy másik szokás a jó családokban, hogy mindenkor ha gyermek születik, egy hordó magyar bort tesznek a pinczébe, melyet annak lakadalmi napján kúsznak. A kulik is, melyeket szánkákön a carneval idejében rendeznek, sajátos szokása a lengyeleknek, csakhogy némileg megtámadó. Több ismerősök, mindig urak és urnők, meglátogatnak egy szomszédot, esznek, isznak, tánczolnak és tombolnak mindaddig, míg az étkamara készletet kifogynek; akkor az első szomszédal a másodikhoz mennek, hol ugyanazon élet kezdődik, és így tovább gyakran tízennégy napig, miután a társaság naponként nagyobb lesz és utoljára mindenki ellankadva, halál fáradtan hazasiet. Csak erős természetek viselhetik el az olyan tréfát, mivel éjszakára soha nem vetnek másként ágyat mint szalmára, ha csakugyan nyugalomra kerül a sor. Ki akarja még tagadni, hogy ez egy vig nép.

Vegyesek.

— Prielle Cornelia fényes vendégszerelési cyklusát a mai előadással bevégti.

— A granadai éjtanya című opera Kreuzertől szorgalmasan tanulatik, néhány nap múlva Bokor jutalmára előadatik.

— A Három Moupin legjobb francia vígjáték J. Polakovicsné jutalmára fog szinté nem sokára előadatik, s ebben a pesti színpadot alkalmasint megelőzzük, miként az említett operával is.

— A nemzeti muzeum sötényát a jövő tavaszra Kisfaludy Karoly és Borzsenyi Dániel szobrai fogják díszíteni. Remény van, hogy Kazinczy szobra is oda fog helyezettetni.

— Január 16-kán Pesten a nemzeti színpadon ünnepélyes, megható előadás volt, Brankovics György, melyben Egressi ur mint vendég lépett föl. E történeti színmű a szerb nemzetéletet is érdekelvén, a Pesten lakó szerbek közül igen sokan öszszesereglenek ez előadásra. Egressi művészi előadása annyira fellelkesíté a szerbeket, hogy a művésznek szerb és magyar nemzeti szalagokkal ékesített koszorut vetének, mely szalagokon e következő vers volt lithographirozva, magyar és szerb nyelven.

1860. Január 16-án, EGRESSI GÁBORhoz Pesten.

Hires álczás, hazád disze,
A ki nagy művészetteddel
Elődeink alakjait
Hamvaiból ugy kelted fel.

Ezen régi temetőben
Keltő szellemekkel járva,
Talán rátaláltál ottan
Ama régi ősvizállyra.

Hogyha megtaláltad őt is
Komor arccsal, duitt kebellet,
Kérlek hogy azt sírföldéből
Soha — soha ne óbressz fel.

Hanem ezt a régi vétkest
Ítélje el majd a nemző:
Az egyetértés anygala
Ha ítélet napja oljő.

Hires művész, hires álczás,
Tedd le kérlek álarczádat,
Hogy azt — hogy ez nemcsak álca:
Azt meglássad — azt meglássad.

A szerb ifjuság.

— A lengyel herczeg Poniatowskinak egy operáját akarták Párizsban a nagy operánál adni, de e hó 20-ról közbejött akadályok miatt továbbra halaszták, czime „Lengyelhon felszabadítása.“ Mintha bizony Poniatowszki operájára bízták volna az efféle potomságokat.

— A „Théâtre des Variétésben“ adnak egy darabot, melyben, mint a Kean címűben a nézőhelyen is foly egy jelenete az előadásnak. Egy páholyi üresen szoktak e célra hagyni, de legközelebb annyi közönség tódult a színházba, hogy e páholyt is eladták oly feltétellel azonaan, hogy a nevezett jelenetre a páholyt mindig átengedjék a színészeknek. Az utolsó alkalommal valaki e páholyt kivevén, a színészeket a kívánt időben nem bocsátá be, s így a leghatásosabb jelenet a közönség zugása közt kimaradt. Azt gyanítják, hogy a cselszövő egyike azoknak, kik a Théâtre des Variétését kibérelni akarják. (Vajjon el lehet-e mondani ez adspiransokra is, mint másutt bizvást jósolhatni, hogy „szegény tatár“)

— Idősb Dumas Sándor jövő télen Velenczében

fog lakni, és egy regényét, melynek tárgya a Dogék idejéől van merítve, ott fogja bevégezni.

— Londonban egy — a tanácsshoz intézendő folyamodvány jár kézzől-kézre, mely ezen kérelmet tartalmazza, hogy mindazon férfiak, kik 35 éves korukig nem nősülnek, agglégényadó fizetésére kényyszerítessenek. E folyamodvány sok különböző kornyleány által van aláírva, mint szinte néhány férj által is.

— Suck A. a pesti nemzeti színház tagja megérkezvén, holnap, azaz csütörtökön adja első

TÁROGATÓ Hangversenyét béreltszünetben.

E hangversenynek főczélja lévén a tárogató, ezen őseiünkél mind harczban, mind hékében kedvelt s már feledésbe ment hangszert, a történet és zene barátainak bemutatni, ezt a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani bátorkodom. A hangszer, melyet ez alkalommal használandok, egészen annak mintájára készült és oly egyszerű, mint azon tárogató, mely több év óta a nemzeti muzeum birtokában van. Mély tisztelettel
Suck András.

Erkeztek.

- ^{23/1} Rostocill László, cs. k. hivatalnok, Bágyonból.
Gróf Vass Adám, Czegéről.
Heinrik János, ügynök, Brassóól.
Donath Farkas, földbirtokos, M. Vászárhelyről.
Gyárfás Antal, földbirtokos, Novályról.
Hatfaludi Ferencz, földbirtokos, Aranykútról.

Elutaztak:

- ^{23/1} Bálbóri Farkas, ref. lelkész, Sz.-ujvár Németibe.
Pap Tivadar, ref. lelkész, Szamosujvárra.
Füzi Samu, ügyvéd, Tordára.
Schükör Ignác, mechtári rend főnöke, Sz.ujvárra.
Tóth Ferencz, földbirtokos, N. Enyedre.
Bereczki Imre, földbirtokos, Szent Margitára.
Zudor Elek, földbirtokos, Súlyére.
Szilágyi Papp Miklós, földb., Ilésfalvára.

(24)

(3—3)

TAUFFER JÁNOS

czukrászatában naponta friss és legfinomabb farsangi fánk, délelőtt 11 órától fogva kapható, darabja 5 ukrajczárjával; egyszersmind minden másnemű tészták, torták és kuglhopfok iránti megrendelések elfogadtatnak, és a legjótányosabb ár mellett legpontosabban teljesíttetnek.

Johann Tauffer

empfiehlt in seiner Zuckerkücherei seine geschmackvollen Faschings-Krapfen, welche täglich von 11 Uhr an, das Stück zu 5 xr. Ö. W., zu bekommen sind; nicht minder werden Bestellungen auf alle Arten von Bäckereien, Torten und Kuglhopf angenommen, und auf das billigste prompt effectuirt.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: HAVI MIRÁLY.

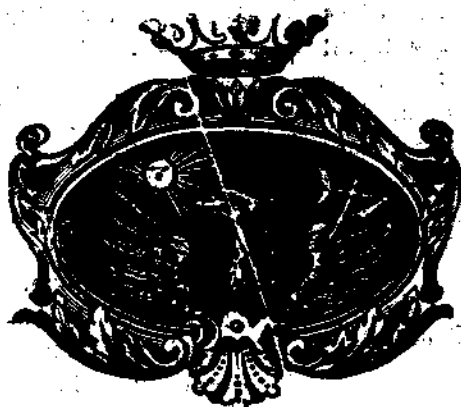
PRIELLE CORNELIA ASSZONY UTOLSÓ FELLÉPTE.

BÉRLET

SZÜNET.

NEMZETI

SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélyvel.

Kolozsvártt, ma, szerdán, január 25-én, 1860.

A fennálló országos színi választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti dalszintársaság által

PRIELLE CORNELIA asszony utolsó fellepteül
adatik:

Navarrai királyné regéi,

vagy:

a mi a hölgyeknek tetszik.

Történelmi vígjáték 5 felvonásban. Scribe és Legouvé után francziából fordította Komlósi Ida.

Személyzet:

V-dik Károly, spanyol király . . .	Gyulai.	D'Albret Henrik gróf, franczia tiszt	Tar.
Eleonora hercegnő, testvére . . .	Folinusné.	Babieca, cabinet futár	Albisi.
Izabella, portugalli infanszó, V. Károly arája	Pataki R.	Apród	M. Klára.
I-ső Ferencz, franczia király . . .	Paulai.	Udvaritiszt	Szűes.
Margaréta, nővére	Prielle Cornelia.	Két foglyár	Beczkai.
Guatinara, spanyol királyház első minisztere	Simonyi.		Rudólf.

Udvariak, hölgyek, tisztok, apródok.

PRIELLE CORNELIA asszony, a pesti nemzeti színház tagja, fennjelölt szerepben utolszor lépend föl.

Helyek ára: Felső páholy **2 ft 10 kr.** Közép páholy **3 ft 15 kr.** Alsó páholy **2 ft 63 kr.** Zártszék **70 kr.** Földszint **42 kr.** Altiszti jegy **21 kr.**
Karzat **18 kr.** osztr. ért.

Kezdeté fél 7 órakor, vége 9 után.